

Draaiboek Energiehulp thuis in De Ronde Venen

Van: Energieke Rondeveners, versie december 2023

Doel:

bij huishoudens met weinig geld en een hoge energierekening energiebesparende maatregelen aanbrenen en tips geven over energiebesparend gedrag.

Hoe:

een klusteam (bestaande uit een energiecoach en een energieklusser) gaat op bezoek bij mensen met energiearmoede en helpt direct bij energie besparen.

Wie is de doelgroep en hoe bereik je hen?

in overleg met de gemeente hebben wij afgesproken dat mensen die Energietoeslag aanvragen, ofwel in 2022 ofwel in 2023, in aanmerking komen voor Energiehulp thuis.

Je kunt deze doelgroep bereiken door:

- de gemeente stuurt de flyer (bijlage 1) over Energiehulp thuis naar de aanvragers van de Energietoeslag
- flyers uitdelen bij de Voedselbanken
- flyers neerleggen bij servicepunten Welzijnsorganisatie, bij het Geldpunt
- flyers actief (laten) aanbieden bij spreekuren Vluchtelingenwerk
- door artikelen in lokale kranten.

NB. Goede contacten onderhouden met Voedselbank, Vluchtelingenwerk, welzijnsorganisaties

NB. zowel in flyer als in artikelen benadrukken dat het bezoek gratis is!!

Wat heb je nodig?

- **Klussers en coaches**
  - profiel opstellen (zie bijlage 2), werven in eigen netwerk, bij Vrijwilligerssteunpunt, bij repaircafés, via oproepen in lokale kranten
  - vraag een VOG aan voor de vrijwilligers, dat kan gratis als je aan bepaalde voorwaarden voldoet.
  - maak een vrijwilligersovereenkomst (o.a. geheimhoudingsplicht) en laat die ondertekenen
  - vraag een mannelijke en een vrouwelijke vertrouwenspersoon
  - sluit een aansprakelijkheidsverzekering voor de vrijwilligers, kan meestal via de gemeentelijke verzekering
  - zoek een paar tolken indien nodig, vraag bij Vluchtelingenwerk
  - organiseer een of twee trainingsavonden waar ook echt geoefend wordt, zowel met de materialen als in gespreksvoering en organiseer na ca een maand werken een terugkoppelavond om zaken bij te stellen en vragen te beantwoorden
  - maak een gezamenlijke database waarin iedereen de voortgang kan bijhouden (data bezoeken en bijzonderheden)
  - stel een coördinator waar de aanmeldingen binnen komen en die de adressen uitzet bij de klusteams. Zoveel mogelijk in eigen dorp om reiskilometers te beperken.
- **Materialen**
  - mede aan de hand van het klusprofiel bepaal je welke energiebesparende materialen nodig zijn in een klusbox. Denk aan tochtstrips, radiatorfolie, deurveren, waterbegrenzers, deurborstels, Ledlampen in verschillende soorten, brievenbusborstels, raamfolie,

radiatorventilatoren, buisisolatie in verschillende diameters.

Wij hebben bij de plaatselijke Karwei goede afspraken kunnen maken waardoor zij kant en klare klusboxen voor ons klaarmaken. Alle klussers hebben een Karweipasje met ons logo erop waarmee zij zo nodig extra/andere materialen kunnen ophalen, de rekening wordt aan de penningmeester gestuurd.

- De materialen die Karwei niet kan leveren (bijv douchetimers en placemat '24 bespaartips') besteld de penningmeester en worden via een centraal punt verspreid.
  - gereedschapssetje voor de klusser. Karwei heeft voor alle klussers een gereedschapssetje gratis ter beschikking gesteld. Veel klussers vullen dat aan met eigen gereedschap voor zover gewenst.
  - met subsidie van de Rabobank konden we CO2meters, koelkastthermometers en Energiemeters aanschaffen voor iedere Energiecoach.
- **Financiële middelen**

Om de Energiehulp gratis te kunnen aanbieden, vraag je subsidie aan bij de gemeente (alle gemeenten hebben geld gekregen voor bestrijding Energiearmoede). Daarmee betaal je de materialen en eventueel een vrijwilligersvergoeding (binnen de regels van de belastingdienst) voor de klussers en coaches.

Werkwijze

- Als een team naam en adres heeft gekregen van de coördinator, stuurt de coach een aankondigingsmail (bijlage 3), uit ervaring weten we dat vreemde telefoonnummers niet altijd worden aangenomen. Bij deze mail zit een vragenlijstje (bijlage 4) voor de bewoner. Benadruk nogmaals dat het niets kost voor de bewoner.
- Binnen een week belt de coach de bewoner en maakt een afspraak voor een bezoek. Reken voor een bezoek tenminste twee uur. Tijdens dit gesprek vraagt de coach naar het energieverbruik (lijstje), als de bewoner het niet weet komt dat tijdens het bezoek wel.
- Bij het bezoek: eerst (weer) even uitleggen wie je bent en wat je komt doen. Bespreken energiebesparend gedrag, wat doen mensen zelf al. Placemat (bijlage 5) en eventueel de kleine arabische variant erbij voor meer tips. De coach kan de CO2 meter in de kamer zetten voor het binnenklimaat.
- De klusser gaat aan de slag met alles dat nodig is, meestal loop je samen met bewoner rondje door het huis, plaatst ondertussen overal Ledlampen en hoort van bewoner waar het tocht of andere problemen. De coach helpt de klusser indien nodig.
- Tijdens het bezoek vult de coach het registratieformulier (bijlage 6) in en na het bezoek de gemeenschappelijke database.
- De klusser zorgt dat de materialen op voorraad blijven, ruilt met andere klussers of haalt bij.

Nazorg

We kunnen niet beloven dat de energierekening omlaag gaat, wel dat er waarschijnlijk minder energie gebruikt gaat worden. Omdat het vaak huurhuizen zijn waar je komt, hebben wij afgesproken met de gemeente dat we 'grote gebreken' noteren op het registratieformulier en die periodiek doorgeven aan de woningbouwvereniging. Denk aan enkel glas, kromme deuren, ventilatieroosters die niet meer sluiten, niet-geïsoleerde vloeren/zolders etc. De woningbouwvereniging heeft ons na een aantal gesprekken beloofd de meeste van deze grote gebreken te gaan aanpakken.

Bijlage 1: Flyer

GRATIS ENERGIEHULP BIJ U THUIS

Meld je nu aan!

Gratis energiehulp bij u thuis
 Weet u nog van vorige winter, toen veel mensen geld tekort kwamen om hun huis goed te verwarmen? Onze klusteams hebben toen bij 220 huizen in de gemeente geholpen met besparen op energie.

We kunnen ook bij u langskomen!
 Onze klusteams kijken in het hele huis wat er gedaan kan worden om energie te besparen: ze plakken radiatorfolie achter de verwarming, plaatsen brievenbusborstels, brengen tochtstrips aan bij ramen en deuren, isoleren verwarmingsbuizen en draaien overal LED lampen in. En kijken wat er verder nodig is. U krijgt tips wat u zelf nog kunt doen om gas en elektriciteit te besparen.

Onze klusteams

Een Energiehulpbezoek is gratis voor mensen met een laag inkomen: de materialen worden betaald door de gemeente en de klusteams zijn vrijwilligers van de Energieke Rondeveners.

U kunt zich aanmelden door een mail te sturen aan energiehulp@energieke-rondeveners.nl of via de QR code.

Het klusteam maakt met u een afspraak voor een energiehulpbezoek.

Bijlage 2: Profiel van een klusser

Om energie-armoede tegen te gaan willen de Energieke Rondeveners langs gaan bij mensen met lage inkomens, met vaak in verhouding te hoge energierekeningen. Het team dat de mensen bezoekt bestaat uit een energiecoach, die met de mensen in gesprek gaat over energie-zuinig gedrag, een energie-klusser, die tegelijkertijd een aantal energiebesparende maatregelen in huis toepast.

Wi zoeken daarvoor energie-klussers, die voldoen aan het volgende profiel:

Algemeen:

- Kan goed met mensen omgaan
- Houdt zich aan afspraken
- Werkt netjes en precies
- Bereid twee avonden instructie te volgen
- Is in de periode september -april regelmatig overdag/zaterdag beschikbaar
- Kan een VOG overleggen na aanvraging (geen kosten aan verbonden voor de vrijwilliger)
- Er is een vrijwilligersvergoeding beschikbaar

Mogelijke werkzaamheden (NB deze worden in de training behandeld):

- radiatorfolie aanbrengen
- radiatorventilator bevestigen
- een douche-bespaarkop installeren
- waterbegrenzer in kraan aanbrengen
- douchecoach
- raamfolie aanbrengen
- tochtstrips en tochtbang aanbrengen bij deuren en ramen
- ramen/kozijnen kitten
- deurdrangers aanbrengen
- tochtborstel/deurdorpel aanbrengen
- brievenbusborstel aanbrengen
- lampen vervangen door LED+ de juiste keuze maken: mogelijkheden qua vermogen, lichtopbrengst, lichtkleur, dimmen , ja/nee, schakelingen ect
- stekkerdozen aan/uit knop, Stand-by Killer TV
- energieverbruiksmeter
- slimme meters installeren
- koelkastthermometer /instelling
- Instelling ketelwatertemperatuur /Ecostand CV
- signaleren CV optimalisatie
- buisfolie
- tochtwering kruipruimte

Bijlage 3: Aankondigingsmail

Beste ....

U bent aangemeld voor een GRATIS energiehulpbezoek. Doel van het bezoek is dat u minder energie gaat gebruiken en daarmee hopelijk geld bespaart.

Mijn naam is _____, en binnen één week bel ik u met telefoonnummer 06-12345656 om een afspraak voor het huisbezoek te maken.

Volgens mijn informatie is uw telefoonnummer *0123456789* en uw adres *straat plaats*.

Ik kom samen met een energiekusser bij u op bezoek. Deze kusser kan direct energiebesparende maatregelen uitvoeren. Denk hierbij aan radiatorfolie, waterbespaarder voor keuken/douche, tochtstrips, ledlampen, buisisolatie. Daarmee bespaart u meteen al energie. De materialen worden betaald door de gemeente De Ronde Venen en de plaatsing door ons is GRATIS.

Bij deze mail zit als bijlage een vragenlijst. Wilt u deze zo goed als mogelijk invullen?

Als het niet lukt is dit niet erg, dan kijken we er samen naar. Het is handig als u de jaarrekening, of een maandnota, van de energie klaar heeft liggen als wij komen.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 4: Vragenlijstje bij telefoongesprek

Vragenlijst Energiehulp thuis

Vragenlijst om door te nemen in het telefoongesprek vooraf. Het is vooraf meegestuurd naar de aanvrager en wordt tijdens het gesprek ingevuld door de coach.

Naam: .....

Adres: .....

Klusbezoek: datum, tijdstip

Type woning

- tussenwoning
- hoekwoning
- Anders .....

Bouwjaar woning: .....

Eigenaar van de woning:

- Bewoner
- Woningbouwvereniging
- Een particulier

Zijn er isolatiemaatregelen aangebracht? Ja / Nee

Zo ja, welke .....

Energieverbruik per jaar

- Elektriciteit ..... kWh
- Gas M3
- Huidig maandbedrag ..... Euro

- Aantal bewoners .....

NB *Uw gegevens worden uitsluitend gebruikt voor informatie-uitwisseling tussen u en de energiecoach van de Energieke Rondeveners.*

Bijlage 5: Placemat met tips

N.B. deze placemat mag niet zonder kosten worden overgenomen. Via www.diepzicht.nl is deze met toevoeging van eigen logo en websiteadres te bestellen.

Voorzijde:

24 TIPS voor een lagere energierekening, meer comfort en een beter milieu*

Grootste besparingen leveren de meeste winst op

<p>1 ca. €310 p/jaar</p> <p>Vervarm alleen de ruimte waar je bent</p> <p>Draai de verwarming uit in ruimtes waar je niet bent, ook in slaapkamers. Sluit ook alle tussendeuren. Hiermee bespaar je 210 m³ gas per jaar.</p>	<p>2 tot €150 p/jaar</p> <p>Gebruik een radiator ventilator</p> <p>Met radiator ventilatoren wordt de woonkamer snel lekker warm en kan de temperatuur van de cv-ketel naar 60°C of lager (zie tip 23).</p>	<p>3 tot €120 p/jaar</p> <p>Zet de thermostaat 1 graad lager</p> <p>19°C is vaak warm genoeg. Tips: doe een warme trui aan, gebruik een deken op de bank.</p>	<p>4 tot €120 p/jaar</p> <p>Zet de thermostaat 's nachts op 15°C</p> <p>Hiermee bespaar je gemiddeld 120 m³ gas per jaar. En als je dit al een uur voordat je naar bed gaat doet, bespaar je nog eens 25 m³ (€25) per jaar extra.</p>	<p>5 tot €120 p/jaar</p> <p>Laat de thermostaat op 15°C als er overdag niemand thuis is</p> <p>Het huis hoeft dan in de ochtend niet op te warmen. Als je dit 4 dagen in de week doet, bespaar je gemiddeld 120 m³ gas per jaar.</p>	<p>6 ca. €90 p/jaar</p> <p>Douche niet langer dan 5 minuten</p> <p>De gemiddelde douchetijd is 9 minuten. Een minuut kan 50 euro per jaar besparen. Tip: plaats een leuke douchetimer.</p>	<p>7 tot €75 p/jaar</p> <p>Zet apparaten uit (en niet op stand-by)</p> <p>Zet elektrische apparaten helemaal uit. Tip: gebruik hiervoor een stekkerdoos met schakelaar.</p>	<p>8 tot €75 p/jaar</p> <p>Gebruik de ventilator in plaats van de airco</p> <p>Een airco verbruikt 15 x meer stroom dan een ventilator. Een ventilator is energiezuiniger en dus veel goedkoper in gebruik dan een airco.</p>
---	--	--	--	--	---	--	--

Alle beetje's helpen en zijn goed voor het milieu

<p>9 tot €75 p/jaar</p> <p>Hang je was aan de lijn (en gebruik geen droger)</p> <p>Hang je was aan de lijn. Heb je daar weinig ruimte voor, probeer dan de helft van je was op te hangen, dat bespaart toch ook al ruim 30 euro.</p>	<p>10 tot €60 p/jaar</p> <p>Plaats een water-besparende douchekop</p> <p>Een zuinigere douchekop bespaart ± 40 euro per jaar. Vervang je een regen-douche dan, bespaart dit 60 euro per jaar.</p>	<p>11 tot €60 p/jaar</p> <p>Plaats radiatorfolie achter je radiatoren</p> <p>Doe dit bij radiatoren legen een niet-geliekerde bodemplaat. Per vierkante meter radiatorfolie levert dit jaarlijks 10 euro op.</p>	<p>12 tot €50 p/jaar</p> <p>Breng tochtstrips en een brievenbusborstel aan</p> <p>Tip: isoleer ook het luk van je kruipruimte!</p>	<p>13 vanaf €40 p/jaar</p> <p>Vervang een oude koelkast of vriezer</p> <p>Als je er één van <10 jaar oud vervangt kan dat 40 euro per jaar besparen. Tip: met een slimme stekker kan je het verbruik van de koelkast meten.</p>	<p>14 tot €30 p/jaar</p> <p>Houd je radiatoren vrij van spullen en stof</p> <p>Als de radiator aan staat, hang er geen gordijnen voor en zet er geen meubels voor. Viesz radiatoren geven minder warmte af: houdt ze schoon!stofvrij.</p>	<p>15 tot €20 p/jaar</p> <p>Zet de volle wasmachine op lage temperatuur</p> <p>Was op 20, 30 of 40 graden en zet de wasmachine op eco-stand. Verwijeg hygiëne moet je vaatdoekjes e.d. beter wassen. Check ook je wasmiddel.</p>	<p>16 tot €20 p/jaar</p> <p>Zet de volle vaatwasser op eco-stand</p> <p>Geen vaatwasser gebruiken bespaart het meest. Gebruik je deze toch, zet hem dan pas aan als deze helemaal vol is. En zet hem op de eco-stand.</p>
---	--	---	---	---	--	---	--

Handige extra tips, kleine besparingen en/of meer comfort

<p>17 tot €8 p/lamp</p> <p>Gebruik ledlampen</p> <p>Een ledlamp is 90% zuiniger dan een gloeilamp en 85% zuiniger dan een halogeenlamp. De besparing per lamp is 7 tot 8 euro per jaar.</p>	<p>18 TIP</p> <p>Zet je vriezer niet kouder dan -18°C</p> <p>Bedenk goed of je een vriezer nodig hebt (weggeven bespaart al snel 40 euro per jaar). Gebruik je hem toch, zet hem dan maximaal op -18°C.</p>	<p>19 TIP</p> <p>Kies de juiste viam, en doe deksel op de pan</p> <p>Zorg dat de gasvlam onder de pan blijft. Doe ook altijd de deksel op de pan. Een kokend deksel en wordt sneller gaar, dit bespaart gas.</p>	<p>20 TIP</p> <p>Koel zuinig en ontdoel regelmatig de koelkast</p> <p>Laat spullen uit de dievroer in je koelkast ontdoen. Ontdoel koelkast & vriezer ook regelmatig. Tip: zet beide kasten 10 min van de stroom af.</p>	<p>21 TIP</p> <p>Gebruik de waterkoker zuinig</p> <p>Tip: verwarm niet meer water dan nodig. Maak water ook niet heter dan nodig.</p>	<p>22 TIP</p> <p>Ontlucht radiatoren regelmatig</p> <p>Als er teveel lucht in de leidingsen zit werkt de verwarming niet optimaal. Dit kost extra energie. Tip: vul ook de cv-ketel bij.</p>	<p>23 TIP</p> <p>Stel je cv-ketel af (of laat het doen)</p> <p>Laat de temperatuur van de ketel afhangen van de buitentemperatuur (stelsel staan vaak op 90°C, terwyl 60°C al prima is). Kijk op retrotop.nl.</p>	<p>24 TIP</p> <p>Ventileer de ruimte waar je bent</p> <p>Schone lucht is belangrijk voor je gezondheid. Ventileer ook tijdens het koken & douchen. Ventilatoren kan met klepraanjes en ventilatorroosters.</p>
--	---	--	--	---	--	---	--

* Gegevens & bedragen komen van Milieu Centraal (www.milieucentraal.nl). Voor het berekenen van besparingen over een langere termijn (15 tot 25 jaar) gaat Milieu Centraal uit van de volgende energieprijzen; 1 euro voor een kub (m³) gas en 22 cent voor een kilowattuur (kWh) stroom. Kijk op je energiecontract voor je eigen prijs per m³ en reken uit wat je precies kunt besparen.

NB er is een Arabische versie met 15 tips.

Bijlage 6: Registratieformulier voor coach

Klusbezoek aan huis voor energiebesparende maatregelen

Datum bezoek	
Adres bezoek	
Naam bewoner	
Woningtype	koop / sociale huur / particuliere huur
Naam energiecoach	
Naam klusser	

Advies over vermindering van het energiegebruik	ja / nee
Toegepaste maatregelen	Aantal geïnstalleerde materialen
Douche-bespaarkop installeren	
Waterbegrenzer in kraan aanbrengen	
Tochtstrip aanbrengen bij deuren en ramen	
Tochtband aanbrengen bij deuren en ramen	
Tochtborstel onder deuren	
Brievenbusborstel aanbrengen	
LED-lampen indraaien	
Standbykillers installeren	
Deurdrangers aanbrengen	
Deurveren aanbrengen	
Radiatorventilator bevestigen	
Radiatoren ontlichten	
Radiatorfolie achter verwarming plaatsen	
C.V. op lagere temperatuur instellen	
Leidingisolatie aanbrengen	

Zijn er grote gebreken aan de woning waardoor energie verloren gaat? Vul dit alleen in als het een sociale huurwoning is. Dan geven wij dit door aan de sociale woningbouwcoöperatie.

Overige opmerkingen:

